

SFS 2009:130

Utkom från trycket
den 17 mars 2009

Förordning om yrkeshögskolan;

utfärdad den 5 mars 2009.

Regeringen föreskriver följande.

1 kap. Utbildningar inom yrkeshögskolan

Inledande bestämmelser

1 § Den som enligt 4 § lagen (2009:128) om yrkeshögskolan får vara utbildningsanordnare får ansöka om att en utbildning ska ingå i yrkeshögskolan.

Ansökan

2 § Ansökan om att en utbildning ska ingå i yrkeshögskolan och om att utbildningsanordnaren får ta ut studerandeavgifter för utbildningen ska ges in till Myndigheten för yrkeshögskolan.

Myndigheten får meddela föreskrifter om ansökan.

Förutsättningar

3 § För att en utbildning ska få ingå i yrkeshögskolan krävs det utöver vad som anges i 3, 5 och 6 §§ lagen (2009:128) om yrkeshögskolan att

1. utbildningen

a) svarar mot behov av kvalificerad arbetskraft i arbetslivet som inte tillgodoses genom en utbildning enligt högskolelagen (1992:1434) eller en utbildning som kan leda fram till en examen enligt lagen (1993:792) om tillstånd att utfärda vissa examina, eller

b) medverkar till att utveckla eller bevara kvalificerat yrkeskunnande inom ett smalt yrkesområde som är av betydelse för individen och samhället,

2. utbildningen har en från samhällssynpunkt lämplig regional placering, och

3. utbildningen uppfyller villkoren i 2–4 kap.

Beslut

4 § Myndigheten för yrkeshögskolan beslutar om en utbildning ska ingå i yrkeshögskolan. Beslutet ska avse en viss tid. Myndigheten beslutar också

SFS 2009:130

om utbildningsanordnaren får ta ut studerandeavgifter för utbildningen enligt 9 § tredje stycket lagen (2009:128) om yrkeshögskolan.

5 § Beslut om att en utbildning ska ingå i yrkeshögskolan ska innehålla uppgifter om

1. den tid beslutet avser,
2. högsta antal årsplatser,
3. utbildningens lokalisering, och
4. huruvida studerandeavgifter får tas ut.

Till beslutet ska en utbildningsplan för utbildningen enligt 2 kap. 7 § bifogas.

6 § Regeringen beslutar särskilt om det sammanlagda antalet årsplatser för de utbildningar inom yrkeshögskolan för vilka statsbidrag eller särskilda medel enligt 5 kap. inte lämnas.

Återkallande

7 § Myndigheten för yrkeshögskolan får återkalla ett beslut om att en utbildning ska ingå i yrkeshögskolan, om utbildningen inte längre uppfyller kraven eller utbildningsanordnaren eller någon annan som medverkar i anordnandet inte iakttar sina skyldigheter enligt denna förordning.

Innan myndigheten fattar ett beslut enligt första stycket, ska den ansvariga utbildningsanordnaren ha fått tillfälle att avhjälpa bristerna.

2 kap. Utbildningen

Utbildningens mål

1 § I 6 § lagen (2009:128) om yrkeshögskolan anges de allmänna målen för utbildningen och vad som ska karakterisera den.

Därutöver gäller de särskilda mål och krav som enligt 7 § första stycket 7 ska gälla för en examen.

Utbildningens uppläggning

2 § Utbildningen ska ge teoretisk förankring inom yrkesområdet och väsentligen genomföras i samarbete med de delar av arbetslivet som berörs av utbildningen.

Ansvarig utbildningsanordnare

3 § För varje utbildning ska det finnas en ansvarig utbildningsanordnare som ansvarar för att utbildningen genomförs enligt lagen (2009:128) om yrkeshögskolan och enligt denna förordning.

Den ansvariga utbildningsanordnaren ska se till att det finns vägledning om studiealternativ, antagning och tillträde samt yrkesvägledning.

Omfattning

4 § Utbildningens omfattning ska anges enligt ett poängsystem, där fem poäng motsvarar heltidsstudier under en vecka. En poäng benämns yrkeshögskolepoäng.

5 § Utbildningen ska omfatta minst 100 yrkeshögskolepoäng.

6 § Utbildningen ska bedrivas i form av en eller flera kurser.

Utbildningsplan

7 § För varje utbildning ska det finnas en utbildningsplan. Av planen ska följande framgå:

1. den ansvariga utbildningsanordnaren och övriga utbildningsanordnare,
2. utbildningens mål och inriktning samt de kurser som ingår i utbildningen,
3. utbildningens omfattning, huvudsakliga uppläggning och organisation,
4. antalet timmar lärar- eller handledarledd verksamhet som utbildningen omfattar,
5. de krav på särskilda förkunskaper som ställs upp enligt 3 kap. 3 §,
6. de grunder som ska användas vid urval bland behöriga sökande till utbildningen,
7. de särskilda mål och krav som ska gälla för en examen om utbildningen kan få avslutas med en sådan, och
8. hur utbildningen ska kvalitetssäkras.

Myndigheten för yrkeshögskolan får meddela föreskrifter om utbildningsplanen.

8 § För utbildningar med inriktning som kräver nationellt likvärdigt innehåll får Myndigheten för yrkeshögskolan meddela föreskrifter om vilka kunskaper, färdigheter och kompetenser som alla studerande ska ha uppnått vid utbildningens slut.

Föreskrifterna ska meddelas efter samråd med företrädare för berörda myndigheter och organisationer.

Kursplan

9 § För varje kurs ska det finnas en kursplan. Av kursplanen ska följande framgå:

1. kursens benämning,
2. det antal yrkeshögskolepoäng som kursen omfattar,
3. målen för kursen,
4. kursens huvudsakliga innehåll, och
5. de principer för betygssättning och former för kunskapskontroll som ska tillämpas.

Myndigheten för yrkeshögskolan får meddela föreskrifter om kursplanen.

Betyg

10 § Betyg ska sättas på en genomförd kurs.

11 § Som betyg ska något av uttrycken Icke godkänt, Godkänt och Väl godkänt användas.

Tillgodoräknande

12 § En studerande ska för en del av utbildningen kunna få tillgodoräkna sig annan genomgången utbildning, om de kunskaper, färdigheter och kompetenser som den studerande åberopar är av sådan beskaffenhet och har en sådan omfattning att de i huvudsak svarar mot den aktuella utbildningen. En studerande ska även kunna få tillgodoräkna sig motsvarande kunskaper, färdigheter och kompetenser som har förvärvats i yrkesverksamhet eller på annat sätt.

Examen

13 § En utbildning får avslutas med en *yrkeshögskoleexamen*, om

1. den studerande har fullgjort vad som krävs för att få lägst betyget Godkänt på alla kurser som ingår i utbildningen, och
2. utbildningen omfattar minst 200 yrkeshögskolepoäng.

14 § En utbildning får avslutas med en *kvalificerad yrkeshögskoleexamen*, om

1. den studerande har fullgjort vad som krävs för att få lägst betyget Godkänt på alla kurser som ingår i utbildningen,
2. utbildningen omfattar minst 400 yrkeshögskolepoäng,
3. minst en fjärdedel av utbildningstiden består av lärande i arbete på en arbetsplats, och
4. den studerande inom ramen för kursfordringarna har fullgjort ett självständigt arbete (examensarbete).

Examens- och utbildningsbevis

15 § En studerande som uppfyller kraven för en examen ska på begäran få ett examensbevis av den ansvariga utbildningsanordnaren. I beviset ska utbildningens inriktning anges.

Till examensbeviset ska en beskrivning av utbildningens innehåll och mål bifogas.

16 § En studerande ska på begäran få ett utbildningsbevis av den ansvariga utbildningsanordnaren, om den studerande

1. inte har fullgjort vad som krävs för en examen, eller
2. inte begär att få ett examensbevis enligt 15 §.

I beviset ska utbildningens innehåll och de mål som den studerande har uppnått anges.

17 § Myndigheten för yrkeshögskolan får meddela de ytterligare föreskrifter som behövs för att säkerställa likvärdighet när det gäller betyg, examensarbete samt examens- och utbildningsbevis.

3 kap. Tillträde till utbildningen

Behörighet

1 § Behörig att antas till utbildningen är den som

1. fått slutbetyg från ett fullständigt nationellt eller specialutformat program i gymnasieskolan och har lägst betyget Godkänt i minst 2 250 gymnasiepoäng,

2. fått slutbetyg från gymnasial vuxenutbildning och har lägst betyget Godkänt i minst 2 250 gymnasiepoäng,

3. har en svensk eller utländsk utbildning som motsvarar kraven i 1 eller 2,

4. är bosatt i Danmark, Finland, Island eller Norge och där är behörig till motsvarande utbildning, eller

5. genom svensk eller utländsk utbildning, praktisk erfarenhet eller på grund av någon annan omständighet har förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen.

2 § Den som har annat modersmål än svenska, danska, färöiska, isländska eller norska ska ha de kunskaper i svenska som behövs.

3 § För behörighet att antas till en utbildning får det utöver vad som anges i 1 och 2 §§ ställas krav på särskilda förkunskaper. Sådana krav ska vara nödvändiga för att den studerande ska kunna tillgodogöra sig utbildningen och får avse

1. kunskaper från en eller flera kurser i gymnasieskolans nationella program eller motsvarande kunskaper,

2. yrkeserfarenhet som kan vara av betydelse för utbildningens speciella inriktning eller det yrkesområde som utbildningen förbereder för, och

3. andra villkor som betingas av utbildningen eller är av betydelse för det yrkesområde som utbildningen förbereder för.

4 § Högst 20 procent av de studerande får antas till en utbildning trots vad som anges i 1–3 §§, om den sökande bedöms kunna tillgodogöra sig utbildningen och därefter utöva det yrke som utbildningen förbereder för.

Urval

5 § Om antalet platser inom en utbildning är mindre än antalet behöriga sökande enligt 1–4 §§, får ett urval göras. Hänsyn ska då tas till den sökandes möjlighet att tillgodogöra sig utbildningen.

6 § Vid urvalet får en eller flera av följande urvalsgrunder användas: betyg, särskilt prov, tidigare utbildning och yrkeserfarenhet.

4 kap. Utbildningens ledning

Ledningsgrupp

1 § Hos den ansvariga utbildningsanordnaren ska det finnas en ledningsgrupp för utbildningen. Om en utbildningsanordnare är ansvarig för flera utbildningar, får ledningsgruppen vara gemensam för dessa.

2 § Ledningsgruppen för utbildningen ska

1. se till att utbildningen genomförs enligt lagen (2009:128) om yrkeshögskolan, denna förordning och föreskrifter som har meddelats av Myndigheten för yrkeshögskolan samt i enlighet med beslut av myndigheten,
2. anta sökande till utbildningen,
3. pröva frågor om tillgodoräknande enligt 2 kap. 12 §,
4. utfärda examens- och utbildningsbevis, och
5. svara för att ett systematiskt kvalitetsarbete bedrivs.

3 § Ledningsgruppen ska bestå av

1. företrädare för de delar av arbetslivet som berörs av utbildningen,
2. minst en företrädare för de studerande, och
3. den person som avses i 6 §.

Den ansvariga utbildningsanordnaren får utse ledamöter utöver dem som anges i första stycket. Flertalet av ledamöterna i ledningsgruppen ska dock vara företrädare för arbetslivet.

4 § Ledningsgruppen för en utbildning som får avslutas med en kvalificerad yrkeshögskoleexamen ska dessutom bestå av

1. minst en företrädare för det offentliga skolväsendet som utsetts av styrelsen för det offentliga skolväsendet i den kommun där utbildningen bedrivs, och
2. minst en företrädare för ett universitet eller en högskola som utsetts av universitetet eller högskolan.

5 § Om en kommun eller ett landsting är ansvarig utbildningsanordnare, ska den nämnd som fullmäktige utser ge en ledningsgrupp i uppdrag att under nämnden sköta de uppgifter som anges i 2 §. Nämnden får helt eller delvis återkalla uppdraget, om det finns särskilda skäl för det.

Ledningen av det dagliga arbetet

6 § Det ska finnas en av den ansvariga utbildningsanordnaren utsedd person som leder det dagliga arbetet i verksamheten. Denna person ska särskilt verka för att utbildningen utvecklas.

Studerandeflytande

7 § De studerande ska ges möjlighet till insyn i verksamheten och tillfälle att påverka utbildningens uppläggning och genomförande.

Uppföljning och utvärdering

SFS 2009:130

8 § Utbildningsanordnarna är skyldiga att utvärdera verksamheten och att medverka i den uppföljning och utvärdering av utbildningen som initieras av Myndigheten för yrkeshögskolan. De ska till myndigheten lämna de uppgifter som myndigheten begär. Myndigheten får besluta att uppgifterna ska lämnas till någon annan.

5 kap. Statlig finansiering

Inledande bestämmelser

1 § Statlig finansiering i form av statsbidrag eller särskilda medel får lämnas för utbildningar inom yrkeshögskolan enligt bestämmelserna i lagen (2009:128) om yrkeshögskolan och i denna förordning.

2 § För utbildningar inom yrkeshögskolan får statsbidrag lämnas till kommuner, landsting eller enskilda fysiska eller juridiska personer och särskilda medel får lämnas till universitet eller högskolor som har staten som huvudman och som omfattas av högskolelagen (1992:1434).

3 § Statsbidrag och särskilda medel enligt denna förordning får lämnas i mån av tillgång på medel. Statsbidrag eller särskilda medel får inte lämnas för en sådan del av en utbildning för vilken statsbidrag eller särskilda medel lämnas på annat sätt.

Beslut om statlig finansiering

4 § Myndigheten för yrkeshögskolan beslutar om statsbidrag eller särskilda medel efter ansökan av den som enligt 4 § lagen (2009:128) om yrkeshögskolan får anordna en utbildning inom yrkeshögskolan.

5 § Myndigheten för yrkeshögskolan ska vid sin fördelning av statsbidrag eller särskilda medel särskilt ta hänsyn till i vilken grad en utbildning

1. i kvalitativt och kvantitativt hänseende svarar mot arbetslivets behov av kvalificerad arbetskraft eller medverkar till att utveckla eller bevara kvalificerat yrkeskunnande inom ett smalt yrkesområde som är av betydelse för individen och samhället, och

2. finansieras av arbetslivet.

6 § Vid beräkningen av statsbidrag eller särskilda medel ska Myndigheten för yrkeshögskolan särskilt beakta

1. de faktiska kostnaderna för utbildningen, och

2. hur det samlade ekonomiska ansvaret för en utbildning delas mellan staten, arbetslivet och andra finansörer.

7 § Beslut om statsbidrag eller särskilda medel ska innehålla uppgifter om

1. den ansvariga utbildningsanordnare som avses i 2 kap. 3 §,

2. belopp,

3. utbildningens omfattning och antal årsplatser, och

4. utbildningens lokalisering.

Beslutet ska även innehålla en upplysning om att utbildningsanordnaren inte får ta ut studerandeavgifter för utbildningen enligt 9 § tredje stycket lagen (2009:128) om yrkeshögskolan.

Utbetalning av statlig finansiering

8 § Statsbidrag eller särskilda medel betalas ut av Myndigheten för yrkeshögskolan till den ansvariga utbildningsanordnare som avses i 2 kap. 3 §.

Upphörande och återkrav av statlig finansiering

9 § Beslut om statsbidrag eller särskilda medel för en utbildning ska upphöra att gälla om beslutet att utbildningen ska ingå i yrkeshögskolan återkallas enligt 1 kap. 7 §.

10 § Den som har tagit emot statsbidrag enligt denna förordning är återbetalningsskyldig, om någon bestämmelse eller något villkor som gäller för bidraget i väsentlig mån har åsidosatts.

Myndigheten för yrkeshögskolan ska besluta att helt eller delvis kräva tillbaka ett bidrag, om någon är återbetalningsskyldig enligt första stycket.

6 kap. Försäkringar

1 § Myndigheten för yrkeshögskolan ska ansvara för att personer som är antagna till och genomgår en utbildning inom yrkeshögskolan är försäkrade för personskada. Försäkringen ska avse sådan skada som har uppkommit till följd av olycksfall eller framkallats av sådan smitta som avses i 5 § förordningen (1977:284) om arbetsskadeförsäkring och statligt personskadeskydd, om skadan har inträffat i samband med utbildning inom yrkeshögskolan i Sverige. Försäkringen ska inte ge rätt till ersättning i den mån den studerande har rätt till ersättning med stöd av författning eller kollektivavtal.

Myndigheten för yrkeshögskolan ska också ansvara för att det finns en ansvarsförsäkring som avser skador som studerande orsakar arbetsgivaren eller företagaren under utbildningsmoment som genomförs vid företag i Sverige.

Försäkringarna ska tecknas av Myndigheten för yrkeshögskolan genom överenskommelser med Kammarkollegiet. Myndigheten för yrkeshögskolan ska överlämna utkast till överenskommelserna och ändringar i dessa till regeringen för godkännande innan de träffas.

7 kap. Avskiljande

Förutsättningar för avskiljande

1 § En studerande på en utbildning inom yrkeshögskolan, som anordnas av staten, en kommun eller ett landsting, får avskiljas från utbildningen under de villkor som anges i 20 § lagen (2009:128) om yrkeshögskolan.

Frågor om avskiljande prövas av Högskolans avskiljandenämnd enligt 8–20 §§ förordningen (2007:989) om avskiljande av studenter från högskoleutbildning och 8 § förordningen (2007:990) med instruktion för Högskolans avskiljandenämnd.

Nämnden tar upp frågor om avskiljande endast efter skriftlig anmälan från ledningsgruppen för utbildningen. Den ansvariga utbildningsanordnaren är den studerandes motpart hos Högskolans avskiljandenämnd eller hos domstolen, om ett beslut av nämnden i fråga om avskiljande överklagas.

Verkan av ett avskiljande

2 § Ett beslut om avskiljande ska alltid innebära att den studerande tills vidare inte får fortsätta den pågående utbildningen.

Beslutet om avskiljande ska också innebära att den studerande tills vidare inte får antas till eller fortsätta annan utbildning av samma slag som anordnas av staten, en kommun eller ett landsting, om inte Högskolans avskiljandenämnd beslutar något annat.

Ett beslut om avskiljande innebär vidare att den studerande tills vidare inte får antas till eller fortsätta någon annan utbildning inom yrkeshögskolan som anordnas av staten, en kommun eller ett landsting, om det anges i beslutet.

3 § Ett beslut om avskiljande ska, på skriftlig begäran av den som beslutet avser, omprövas sedan två år förflutit från det att beslutet meddelades.

Vid en sådan omprövning gäller bestämmelserna om avskiljande i tillämpliga delar.

Upphävande av ett avskiljande

4 § När ett beslut om avskiljande upphävs får den studerande utan särskild ansökan återuppta utbildningen och tillgodoräkna sig den tidigare fullgjorda utbildningen.

8 kap. Överklagande

1 § Beslut av Myndigheten för yrkeshögskolan enligt denna förordning får inte överklagas.

2 § Ett beslut av ansvarig utbildningsanordnare om avslag på en studerandes begäran att få examensbevis eller utbildningsbevis får överklagas till Överklagandenämnden för högskolan.

Utöver vad som anges i första stycket får följande beslut av ett universitet eller en högskola som har staten som huvudman överklagas till Överklagandenämnden för högskolan, nämligen

1. beslut om att en sökande inte uppfyller kraven på behörighet för att bli antagen till utbildningen, och

2. beslut om tillgodoräknande av utbildning.

Beslut av Överklagandenämnden för högskolan enligt denna förordning får inte överklagas.

1. Denna förordning träder i kraft den 15 april 2009 och tillämpas på utbildning som påbörjas efter den 1 juli 2009. Det som i förordningen anges om Myndigheten för yrkeshögskolan avser till och med juni 2009 den sär-

SFS 2009:130

skilda utredare som ska förbereda bildandet av Myndigheten för yrkeshögskolan, med undantag av 1 kap. 2 § andra stycket, 2 kap. 7–9 och 17 §§ samt 4 kap. 2 §.

2. Genom förordningen upphävs förordningen (2001:1131) om kvalificerad yrkesutbildning och förordningen (2008:48) om statsbidrag för lärlingsutbildning för vuxna till vissa hantverksyrken. De upphävda förordningarna gäller dock fortfarande för utbildningar för vilka det före den 15 april 2009 har beviljats statligt stöd enligt någon av förordningarna.

3. Myndigheten för yrkeshögskolan eller den särskilda utredare som ska förbereda bildandet av myndigheten får bevilja en utbildningsanordnare som före den 15 april 2009 beviljats statligt stöd enligt förordningen (2001:1131) om kvalificerad yrkesutbildning fortsatt stöd enligt den förordningen, dock längst till och med 2013. Förordningen om kvalificerad yrkesutbildning gäller även för utbildning för vilken beslut om statligt stöd har förlängts enligt denna punkt.

4. Det som i de upphävda förordningarna anges om Myndigheten för kvalificerad yrkesutbildning gäller i de fall som avses i punkterna 2 och 3 den särskilda utredare som ska förbereda bildandet av Myndigheten för yrkeshögskolan eller Myndigheten för yrkeshögskolan.

På regeringens vägnar

JAN BJÖRKLUND

Claes Mårtensson
(Utbildningsdepartementet)